

Svetkovina Pedesetnice – Duhovi (A, B, C)

DUH NAS OSPOBLJAVA ZA OPRAŠTANJE I MIR

Pedesetnica je židovski blagdan žetve koji se slavi 50 dana nakon Pashe. Tada su prvi plodovi nove pšenice prikazivani Bogu u znak zahvalnosti. To je bio i blagdan hodočašćenja kada se slavio spomen na Mojsijevo dobivanje Zakona na Sinaju. Kristovi sljedbenici slave Pedesetnicu 50 dana nakon kršćanske Pashe ili Uskrsa. To je događaj silaska Duha Svetoga nad apostole, događaj Crkve kao znaka i sredstva Božje naklonosti ljudima, jer po uskrsnulom Kristu i Crkvi kao sakramentu Krista u svijetu Bog nudi mir i traži međusobno opraštanje. Duh osposobljava kršćane da budu svjedoci Kristovi te da naviještaju i posreduju opraštanje.

Prvo čitanje (Dj 2,1-11)

Ovo je prikaz silaska Duha Svetoga nad apostole i prve kršćane. Sv. Luka se služi starozavjetnim slikama vjetra i ognja u svom prikazu nove Pedesetnice. Bog je često objavljivao svoju nazočnost po vatri i vjetru. Hebrejska riječ ruah i grčka pneuma znači "vjetar, dah, duh", strujanje zraka ne samo u vjetru nego i pri udahnjivanju daha života, kao što je bilo kad je Bog stvorio prvoga čovjeka. Po Duhu životvorcu Bog uvodi Crkvu na pozornicu ljudske povijesti i osposobljava vjervjesnike za njihovo poslanje.

Drug čitanje (1 Kor 12,3b-7.12-13)

Odlomak koji uzimamo za drugo čitanje nadahnule su Pavlu rasprave među krštenicima Korinta od koji su neki tvrdili da po njima djeluje i govori Duh Sveti. Pavao tumači da je jedinstvo vjernika s Gospodinom i međusobno moguće po djelovanju Duha koji je darovan svakom pojedinom kršteniku, ali djeluje skladno po zajednici i u zajednici Crkve. Duh je odrasle krštenike otvorio za iskrenu vjeru u Krista pa mogu zajedno ispovijedati "Isus je Gospodin". Duh daje i darove koji zajednički život vjernika učvršćuju i izgrađuju. Vjernike

različitih kultura i sposobnosti povezuje da pridonose slavljenu Boga i zajedničkom dobru.

Zadaća opraštati i donositi mir (Iv 20,19-23)

Prvo čitanje prikazuje kršćansku Pedesetnicu kao vidljiv silazak Duha Svetoga na učenike uskrsnulog Krista. Starozavjetni vjernici na Pedesetnicu su prigodom hodočašća u Jeruzalem izricali svoju spremnost da žive po Zakonu i Božjim zapovijedima. Kršćanska Pedesetnica je blagdan novog Zakona u Kristu i sabiranja svih naroda u novi, prošireni i univerzalni narod Božji. To je početak Crkve koja kreće na svoje sveopće poslanje, počinje biti katolička.

U prvom čitanju vidimo učenike sabrane u molitvi za vrijeme koje Duh Sveti silazi na njih u obliku vjetra te njih osposobljava da "počnu govoriti drugim jezicima", a prisutni hodočasnici razumiju ih da na "njihovim jezicima razglašuju veličanstvena djela Božja" u znak univerzalnosti Crkve. U svakoga od učenika udahnut je Duh života i oni se osjećaju osnaženima da preuzmu Isusovo poslanje u svijetu. Vjetar i oganj posebno podsjećaju na ukazanje Božje Izraelcima na čelu s Mojsijem prigodom sklapanja sinajskog saveza (Izl 19,16-19). Vidljivi silazak Duha podsjeća na krštenje Isusa pred početak njegova mesijanskog djelovanja, a sada očitovanjem istoga Duha počinje djelovanje Crkve. Nadahnuti govor obdarenika podsjeća na starozavjetne proroke te na obećanja o Mesiji kada će vjernici će biti "pomazani Duhom" (Ez 36; Joel 2,28-32).

Luka izvještajem o Pedesetnici namjerno podsjeća na zgodu o kuli babilonskoj u Post 11,1-9. U toj zgodu ljudi svoju sposobnost gradnje koriste da se pobune protiv Boga, a Bog im brka plan tako što ih jezici počinju razdvajati. Na kršćansku Pedesetnicu ljudi različitih jezika počinju razumijevati govor o Božjem djelu spasenja i time se iznova približuju jedni drugima. Luka hoće reći da grijeh donosi zbrku i podjelu, a Duh razumijevanje i jedinstvo; u Babilonu su ljudi raspršeni, u novozavjetnom Jeruzalemu se sabiru; u Babilonu su podizanjem nebodera htjeli sebi "pribaviti ime", u Crkvi Isusovi učenici navješćuju moćna djela Božja. Nakon općeg potopa u Noino vrijeme novo razdoblje čovječanstva odmah je

zamračeno ohološću u Babilonu, a novo razdoblje spasenja koje je nastupilo Kristovim uskrsnućem biva podržano silaskom Duha.

Za evanđelje imamo Ivanov prikaz ukazanja uskrsnulog Isusa učenicima. Uskrsnuli im udahnuje Duha te ih osposobljava da svim narodima donose mir i oprostjenje. Tako će nastavljati njegovo poslanje. Udahnuvši u njih Duha, Isus im daje udio na svom eshatonskom životu i ponovno ih stvara. Svojim mirom unosi u njih razumijevanje, oduševljenje i radost. Duh otklanja sve prepreke među njima te ih čini zajednicom nade i opraštanja. Plod je Duha što mi kršćani možemo svjedočiti, naviještati mir i oprostjenje. Kako jedini Bog može opraštati grijeha, uskrsnuli Krist uzdiže učenike na dioništvo u njegovoj božanskoj vlasti te ih opunomoćuje i zadužuje da dijele oprostjenje po sakramentu krštenja i pomirenja. Svi znamo izreku: "Ljudski je pogriješiti ali je božanski oprostiti!" Kado opraštamo, odražavamo vjeru da je Bog nama oprostio, jer nas je Duh Sveti iznova stvorio na sliku Kristovu. Duh u nama prebiva i čini nas posinjenom djecom Božjom. Kao sinovi i kćeri, u našem božanskom bratu Isusu mi donosimo mir i opraštamo.

Druge možemo ispravno, ne-izrabljivački ljubiti zato što Bog nas prije ljubi. Tako možemo opraštati jedni drugima kao ljudi zato što Bog nama prije oprašta. Božje oprostjenje ljudima izvire iz Božje ljubavi prema svakom čovjeku; ono je odraz Božje milosrdne ljubavi. Mogućnost i potreba opraštanja počiva na intimnom, savezničkom odnosu između Boga i ljudi. Opraštati znači da prošlogriješni ne sputavaju ljubav i povezanost koja nas udružuje s drugima. Opraštati ne znači zaboraviti nego ponovno uspostaviti povjerenje i obnoviti narušene odnose. Za takvo poslanje Duh čini sposobnim svakog pojedinog vjernika i svu Crkvu. To nas unosi u Kristovo spasenjsko poslanje. - Na Duhove slavimo prisutnost Božju u našim srcima i našoj Crkvi. Duh čini volju Božju našom voljom; Duh nas preobražava i čini milosno živima tako da u svijet možemo unositi božanski život i ljubav. U našem srcu i umu Bog pali oganj Duha kako bismo na svijet i život gledali iz Božje perspektive te svjedočili, naviještali i davali oprostjenje i mir u svojoj crkvenoj zajednici, u svojoj obitelji i u svom

društvu.

Pitanja za tiho razmišljanje: 1. Na Duhove se dijeli potvrda kao sakrament kršćanske odraslosti: kada i gdje sam primio taj sakrament i vršim li zadaću odraslih kršćana? 2. Većina od nas smo kumovi nekome u našoj rodbini ili među prijateljima: pridonosimo li ljudskom i kršćanskom odrastanju svoga kumčeta?

MOLITVA VJERNIKA NA PEDESETNICU – DUHOVE

Svećenik:

Bog koji nam nudi oprostjenje i šalje nam Duha Svetoga sigurno poznaje naše potrebe i uslišava naše molitve. Stoga se usuđujemo moliti.

Čitač:

- Za sve pripadnike Crkve: da nas Duh Sveti ojača darovima mudrosti, razumijevanja i snage, molimo te...
- Za papu, biskupe i svećenike u Crkvi: da djelovanje Duha u pojedincima i skupinama prepoznaju, štite i podupiru, molimo te...
- Za osobe na vlasti u našoj zemlji i u drugim zemljama: da se ne opiru pozivu Duha na pravdu i mir, molimo te...
- Za one koji su grijehom odijeljeni od Boga te od ljudske braće i sestara: da ih Duh Sveti oslobodi od uskogrudnosti i straha vodeći ih prema otvorenosti i pravoj slobodi, molimo te...
- Za sve koji se boje svladavanja i žrtve: da ih Duh Sveti vodi blago prema svladavanju samoga sebe i tako im omogućuje da čine ono što zaista hoće, molimo te...
- Za sve koji su završili svoje zemaljsko putovanje: da im udijeliš po Duhu životvorcu udio na Kristovu uskrsnuću, molimo te...

Svećenik:

Bože milosrđa i ljubavi, ti si poslao Duha Svetoga da u nama prebiva te da nas osposobljava za međusobno opraštanje i život u miru. Usliši ove naše prošnje da jednog dana uzmognemo uživati vječni mir s tobom i tvojim Sinom, Isusom Kristom, koji živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga. Amen.

